

La vida, en negre

Rosa Mora

CRIMS.CAT 2.0

Àlex Martín Escribà
i Sebastià Benassar
Alrevés
287 pàgines. 18 euros

Pegues una coça a una pedra en l'hort d'un regidor d'urbanisme i t'eix una saca de bitllets", diu un dels personatges d'*Aigua morta*, un dels 15 relats de l'antologia *Crim.cat 2.0*, la segona recopilació de veus emergents del gènere negre en català, a cura d'Àlex Martín i Sebastià Benassar. La seva autora és Andrea Robles, pseudònim dels escriptors valencians Maria Teresa Enrique Benimeli i Gregori Royo Bello. Diner negre i vicis privats, corrupció.

La bona novel·la negra és una excel·lent eina per explicar el món que ens envolta. I en aquest volum Andrea Robles i Xavier Aliaga ens en presenten una bona mostra. Ho fan amb originalitat. Aliaga és un descobriment per als que no hem llegit cap dels seus llibres, com ara *Els nens de Sodoma*, on apareix el seu policia negre Feliu Oyono, que repeteix en el relat *Només volia que ho saberes*. Un experiodista d'un diari conservador, ara assessor de Presidència de la Generalitat valenciana, és assassinat mentre li feien una fel·lació en un puticlub. El govern prova de tapar-ho, però aviat se sap que el mort tenia una pila de documents i gravacions molt compromeses per a les autoritats i per a mig València.

L'especulació urbanística i la corrupció que sol acompanyar-la han entrat a format part de les trames del gènere negre català, tal com es pot veure en alguns dels relats de *Crim.cat 2.0*. / JOAN SÁNCHEZ

Rafael Vallbona ja és prou conegut, i el seu relat, *Terra cremada*, és un dels millors del llibre. No hi ha morts, només un atropellament, però és un retrat esferidor d'un poble destrossat per l'especulació, que la crisi deixa fet un nyap, on la corrupció campa a tots els nivells i on no hi ha lloc per a l'honestetat.

La xenofòbia, el descrèdit dels polítics i l'oportunisme dels partits són el rerefons d'un altre conte excel·lent, *Basat en un fet*

real, del vigatà Salvador Guix, on són assassinats el líder d'un partit xenòfob, la seva dona i els dos fills. Una nevada es converteix en un caos.

No tot ha de ser corrupció i política; també hi té lloc l'ecologisme. *El crim de Sautó*, de Daniel Hernández, tota una defensa de la natura, ens submergeix tant en el paisatge transfronterer entre Catalunya i França que gairebé podem sentir-ne l'olor. És la natura qui es venja de les

malifetes d'un caçador furtiu. Salvador Balcells, a *El detectiu limitat o no es mata tot el que és gras*, ens porta al parc edic del Collet dels Feixos, on posen bombes presumptes ecologistes. Tripijocs de les empreses que es mouen al voltant de les nuclears i les elèctriques.

L'assetjament sexual i els maltractaments no hi podien faltar. Marta Casal recorda la seva vida a *La liquidació*, de Jaume Benavente, quan tanca el negoci de la

família. Malalta de càncer, pren una decisió insòlita quan sap que la filla de la seva millor amiga és assetjada sexualment i que la mare pateix maltractaments. A *La petita Mariona*, Ignacio Arribas va més enllà: el pederasta és un conseller d'Interior.

Els nens robats i venuts és el drama d'*El misteri dels escuts de la plaça de la Vila*, de Vicenç Aguado, relat sorprenent sobre un home que creu veure una sèrie de persones que seran assassinades...

Són, si volen, temes de sempre, però tractats amb força originalitat. Com a *L'home sencer*, d'Alex Volnoy, on un vidu desesperat supera el dolor amb la mort i es converteix en el seu propi assassí. Teresa Roig, a *La tanda*, parla d'un home apocat,

Imaginació i originalitat prevalen en aquest nou grapat de relats policíacs catalans

humiliat des de sempre per l'àvia, la mare i la dona... fins que un dia explota i es venja. A *Steve Greengrass*, policia de Miami, Lluís Llorca crea una escriptora de poc èxit que es venja del seu personatge, un poli fatxenda. A *Tatuatge*, Carles Martín fa servir verí d'escorpi per matar un personatge...

Crim.cat 2.0 té, globalment, un nivell excel·lent. En els textos, com es pot veure, preval la imaginació i l'originalitat en els plantejaments, cosa que és molt d'agrair en un gènere ara tan a l'alça i on hi ha de tot. Les variants dialectals no fan més que alegrar encara més la lectura d'un llibre força recomanable.